

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 6 lutego 2020 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji
oraz ustawy o opłatach abonamentowych**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 9 stycznia 2020 r. ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 6 lutego 2020 r. Senat rozpatrzył ustawę z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych i podjął uchwałę o jej odrzuceniu.

Zasadniczym celem wymienionej ustawy jest zapewnienie jednostkom publicznej radiofonii i telewizji rekompensaty z tytułu utraconych:

- 1) w latach 2018 i 2019, a niezrekompensowanych w 2019 r.,
- 2) w roku 2020

– wpływów z opłat abonamentowych z tytułu zwolnień podmiotowych zawartych w ustawie o opłatach abonamentowych, z przeznaczeniem na realizację misji publicznej, o której mowa w ustawie o radiofonii i telewizji.

Ponadto ustawa zawiera również regulację, która powoduje, że jednostki publicznej radiofonii i telewizji w projektach kart powinności na lata 2020–2024 mają uwzględnić, w każdym roku objętym tą kartą, wysokość przychodów ze środków publicznych na poziomie nie niższym niż suma prognozowanych wpływów z opłat abonamentowych na rok 2020 oraz rekompensaty określonej w przedmiotowej ustawie.

Karta powinności określa sposób realizowania misji publicznej przez publiczną radiofonię i telewizję oraz szczegółowy zakres powinności wynikających z tej misji wraz ze wskazaniem sposobu finansowania, w okresie kolejnych pięciu lat kalendarzowych.

Obawy Senatu budzi to, że przedmiotowa ustawa przyznaje rekompensatę jednostkom publicznej radiofonii i telewizji jedynie w roku 2020, w sytuacji gdy przepisy ustawy o radiofonii i telewizji wymagają, aby jednostki publicznej radiofonii i telewizji wskazały źródła finansowania poszczególnych zadań ujętych w kartach powinności na lata 2020–2024 realizowanych w ramach misji publicznej.

W ocenie Senatu, wskazany wymóg nie może zostać spełniony, ponieważ w systemie prawnym nie ma przepisów, które przewidywałyby przyznawanie tym podmiotom rekompensat na kolejne lata. Brak jest rozwiązania o charakterze systemowym, przewidującego regularne rekompensaty lub też inne, stałe formy finansowania mediów publicznych na określonym poziomie, które stanowiłoby realną podstawę do przygotowania

projektów kart powinności w zakresie wskazania sposobu finansowania powinności wynikających z realizowania misji publicznej w latach 2021–2024.

W związku z tym, Senat uznaje za nieprawidłowe rozwiązanie nakładające na jednostki publicznej radiofonii i telewizji obowiązek projektowania kart powinności w odniesieniu do kolejnych lat ze wskazaniem szacunkowych kosztów realizacji poszczególnych zadań bez możliwości realnego określenia źródeł ich finansowania.

Przedmiotowa ustawa to kolejne rozwiązanie o charakterze doraźnym wzorowane na analogicznej regulacji przyjętej w 2019 r. oraz rekompensacie udzielonej z budżetu państwa w 2017 r. Wykonywanie misji publicznej w oparciu o epizodyczną regulację, która nakazuje uwzględnienie w porozumieniu dotyczącym ustalenia kart powinności w odniesieniu do lat 2021–2024 stanu prawnego w kształcie, który nie istnieje (w zakresie źródeł finansowania zadań realizowanych w ramach misji publicznej), Senat uznaje za wadliwe i tym samym dyskwalifikujące przedłożoną mu ustawę.

Senat dostrzega także problem niewyjaśnionej jednoznacznie kwestii dotyczącej ewentualnego obowiązku notyfikacji Komisji Europejskiej przewidzianego w ustawie programu pomocy dla publicznej radiofonii i telewizji w zakresie finansowania misji publicznej. Nie można wykluczyć, że ustawa jest obarczona wadą w postaci braku notyfikacji Komisji Europejskiej. W takim przypadku pomoc publiczna udzielona na podstawie przedmiotowej ustawy mogłaby być uznana za niezgodną z art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, co w konsekwencji mogłoby wywołać określone skutki wynikające z niedopełnienia procedur związanych z koniecznością notyfikacji projektu ustawy.

Niezależnie od rozwiązań zawartych w przedmiotowej ustawie zastrzeżenia Senatowi wywołuje sposób realizowania misji publicznej w szczególności w odniesieniu do pluralizmu, bezstronności, rzetelności oraz wyważenia tworzonych i rozpowszechnianych przez publiczną radiofonię i telewizję programów informacyjnych i publicystycznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, a także to, że wprowadzenie ewentualnych zmian – zasadniczo ograniczonych wymogami procesu legislacyjnego – byłoby niewystarczające do usunięcia obaw dotyczących finansowania misji publicznej, Senat podjął uchwałę o odrzuceniu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych.